

KOMPAS

Colofon

Jaargang: 10
Nummer 5
Januari 2019

Werkmateriaal met verwerkingsmogelijkheden voor leidinggevenden en kinderen van -12 kinderclubs.

Redactie

Plony Herweijer, voorzitter
Gertrude de Regt, eindredactie
Gert-Jan Eikelboom
Janneke de Jongh
Anet Lindeman-Evertsen
Janita Molenaar
Dicky Qualm-Visser
Nicoline van Wijngaarden-Kersten

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
I: www.jbgg.nl
E: info@jbgg.nl

Van de redactie

In het Oude Testament komen verschillende mensen voor die in hun leven een voorbeeld waren van de Heere Jezus. In deze Kompas gaat het ook over zo iemand: Izak. Als jongen of jongeman werd hij door zijn vader meegenomen om te offeren. Pas toen ze bij de offerplaats waren, wist hij wie het offerlam zou zijn... In zijn gewilligheid was hij een voorbeeld van de Heere Jezus. Ook in jonge mensen kunnen we dus iets zien van het beeld van God, als Hij met Zijn Geest in hun hart woont.

Het andere verhaal gaat over de kinderen die 'Hosanna' zongen toen de Heere Jezus vlak voor Zijn lijden en sterven Jeruzalem binnen reed. Toen het lied van de volwassenen al verstomd was, zongen zij nog door. Dat doet denken aan Psalm 8: uit de mond van kinderen wordt Gods lof gezongen.

Het zijn twee verhalen die laten zien dat God kinderen en jonge mensen kan gebruiken in Zijn dienst. Dat doet Hij, ook vandaag nog!

Namens de redactie,

Gertrude de Regt

verbindt jongeren

Kinderen in de Bijbel – Hosanna, de Koning komt!

Thema

Toelichting op het thema

Het jaarthema gaat over 'Kinderen in de Bijbel'. In deze schets gaat het over de kinderen in Jeruzalem die, nadat de Heere Jezus de stad is binnengereden op een ezel, nog verder gaan met het zingen voor de Koning. In de vertelling krijgen twee van die kinderen een naam: Yigal en Rivka, een jongen en een meisje, die met hun ouders naar Jeruzalem reizen voor het Paasfeest. Als de volwassenen al gestopt zijn met zingen, gaan de kinderen nog door, tot ergernis van de schiftgeleerden en overpriesters. Jezus citeert daarbij Psalm 8: *Uit de mond der jonge kinderen en der zuigelingen hebt Gij U lof toebereid.*

Doel van de vertelling

De kinderen horen dat de Heere in deze geschiedenis juist door kinderen geëerd wordt. De Heere hoort en ziet het als kinderen Hem de lof toebrengen. Je bent nooit te klein of te jong om de Heere te dienen.

Introductie van het thema voor de kinderen

Neem een rood-wit-blauw vlaggetje mee en een foto van Koning Willem Alexander. Misschien heb je een krant met nieuws over Koningsdag. Vertel het 'nieuws': Koning Willem Alexander brengt op Koningsdag een bezoek aan onze stad/ons dorp! Wat een drukte en voorbereidingen. Stel je voor dat het waar was. Zou je dan ergens langs de route gaan staan? Zou je een vlaggetje meenemen en daar mee zwaaien? Zou je meezingen met de mensen om je heen?

Vandaag gaan we horen hoe de Heere Jezus als Koning Jeruzalem binnen komt rijden. En wie eren Koning Jezus nu het meest? Het antwoord kun je straks weten.

Zingen en lezen

Zingen

Psalm 115 : 5 en 7

Psalm 118 : 11, 12 en 13

Psalm 8 : 1 en 2

Psalm 45 : 8

Psalm 116 : 1, 10 en 11

Psalm 71 : 11 en 12

Lied: Hosanna, Hosanna, de Koning komt (zie na de vertelling)

Lezen

Mattheus 21 : 1-17

Kerntekst

Als nu de overpriesters en Schriftgeleerden zagen de wonderheden, die Hij deed, en de kinderen, roepende in de tempel, en zeggende: Hosanna den Zoon Davids! namen zij dat zeer kwalijk;

En zeiden tot Hem: Hoort Gij wel, wat dezen zeggen? En Jezus zeide tot hen: Ja; hebt gij nooit gelezen: Uit de mond der jonge kinderen en der zuigelingen hebt Gij U lof toebereid? (Mattheus 21 : 15 en 16).

Vertelling

“Moeder, zijn we er nu al bijna?” Vragend kijkt Yigal zijn moeder aan. “Bijna, Yigal. Zie je die huizen daar? Dat is Bethfagé. Dan zijn we al dicht bij de Olijfberg, en achter de Olijfberg...” “Ligt Jeruzalem!” roept Rivka, het zusje van Yigal. “En daar gaan we het Paasfeest vieren, samen met de ooms en tantes en al onze neefjes en nichtjes! Ik vind het zo fijn om weer naar Jeruzalem te gaan! Jij toch ook Yigal?” Yigal kijkt zijn zusje aan. “Ja, natuurlijk,” zegt hij, “dan zien we iedereen weer en het is altijd zo lekker druk in de stad, veel drukker dan in ons dorpje.”

“En de tempel, het zal weer goed zijn om in de tempel te zijn.” Het is vader die dat zegt. Yigal ziet hoe zijn vader en moeder elkaar aankijken. Twee dagen geleden zijn ze op reis gegaan. Gisteren, toen het sabbat was, hebben ze gelogeerd bij vrienden van vader. En vanmorgen zijn ze weer op weg gegaan, om het Paasfeest in Jeruzalem te vieren. Ze zijn niet de enigen. Honderden Joden zijn ook al op weg naar de heilige stad. Onderweg wordt er gezongen. Yigal kent de meeste psalmen al uit zijn hoofd en Rivka kan ook al goed meezingen. Het zijn altijd dezelfde psalmen die ze zingen als ze naar Jeruzalem gaan. Het

zijn de liederen Hammaäloth, de pelgrimliederen. Zachtjes neuriet Yigal Psalm 122: *Ik verblijd mij in degenen, die tot mij zeggen: Wij zullen in het huis des Heeren gaan. Onze voeten zijn staande in uw poorten, o Jeruzalem!*

“Die psalm ken ik,” roept Rivka en ze zingt de woorden mee. Al snel zingen vader en moeder ook mee. *Ik ben verblijd, wanneer men mij Godvruchtig opwekt: "Zie wij staan Gereed, om naar Gods huis te gaan. Kom, ga met ons, en doe als wij." Jeruzalem, dat ik bemin; Wij treden uwe poorten in!*

Meer mensen gaan meezingen. Maar dan klinkt er ineens een ander gezang. Het klinkt verderop, het lijkt wel bij de Olijfberg. Het is ook een psalm, maar niet een van de pelgrimliederen. Het is Psalm 118: *"Hosanna voor de Zoon van David. Hosanna! Och HEERE! geef nu heil; Gezegend is hij, die daar komt in de Naam des Heeren!"*

“Wat is dat vader?” vraagt Yigal. “Dat is geen lied Hammaäloth, maar ik ken die woorden wel.” “Ik weet het ook niet, waarom die psalm gezongen wordt”, antwoordt vader. “Het is ook steeds dezelfde regel.” “Het is een beetje anders dan in Psalm 118,” zegt moeder. “Hoor maar, ze zingen over de Zoon van David.” Dan horen Yigal en Rivka het ook. *"Hosanna voor de Zoon van David!"* klinkt het steeds. “Laten we snel doorlopen, vader, dan kunnen we zien wat er aan de hand is.”

Het lijkt wel, of alle mensen die bij hen lopen datzelfde van plan zijn. Iedereen gaat sneller lopen. En dan zien ze het. Heel veel mensen lopen het pad van de Olijfberg op. Ze hebben palmtakken in hun handen en daar zwaaien ze mee en intussen zingen ze voortdurend dezelfde regels uit Psalm 118: *Hosanna voor de Zoon van David! Gezegend is Hij Die komt in de Naam des Heeren! Hosanna in de hoogste hemelen!* “Kijk vader, daar! Daar zit een man op een ezel! En al de mensen lopen om Hem heen. Volgens mij zingen ze voor Hém! Maar wie is dat dan?” Opgewonden kijkt Yigal naar de grote groep mensen voor hem. “Ik kan het niet zien,” pruilt Rivka, “wilt u me optillen, vader?” Maar het lijkt wel alsof vader niets hoort van wat de kinderen zeggen. Hosanna voor de Zoon van David... En dan die Man die daar zit op een ezel. Hij ziet het nu goed. Mensen leggen hun jassen op het pad en leggen takken op de grond. Daar moet de ezel over lopen. De Zoon van David? Dat was Salomo! Die reed op een ezel Jeruzalem in toen hij tot koning werd gezalfd. De Zoon van David? Dat is de Messias! Zou het dan nu gebeuren? Is de Messias gekomen? Wordt Hij koning over Israël? En als vanzelf gaat hij meezingen: *Hosanna voor de Zoon van David!*

“Wat gebeurt er vader, wie is die Man op die ezel?” Vader kijkt Yigal aan. “Wie wordt er de Zoon van David genoemd, Yigal?” “De Messias?” “Ja, Yigal, de Messias. Misschien komt nu eindelijk het koninkrijk van David weer terug.” “Maar wie is Hij dan? Hoe heet die man op die ezel?”

Een man die naast hen is komen lopen, reageert. “Weten jullie dat niet? Die man op die ezel is Jezus, Jezus van Nazareth! Die man over wie verteld wordt dat Hij zoveel wonderen doet. Melaatsen heeft Hij genezen, blinden weer ziende gemaakt! Hij heeft zelfs doden weer levend gemaakt.” Met open mond luisteren Yigal en Rivka naar de man. Dan kijken ze naar vader en moeder. Ze hebben al veel vaker over Jezus van Nazareth gehoord. Maar ze hebben Hem nog nooit gezien. Ze hebben ook wel eens gehoord, dat er Joden zijn die geloven dat Hij de beloofde Messias is. “Zou het waar zijn, vader?” vraagt Yigal. “Zou Jezus van Nazareth de Messias zijn?” “Kom,” zegt vader, “dan proberen we dichterbij te komen. Dan kunnen we het zelf zien.”

Boven op de Olijfberg laat de Heere Jezus de ezel stil houden. Het gejuich van de mensen om Hem heen is overweldigend. Ze zwaaien met hun palmtakken, ze zingen. Jezus ziet het, Hij hoort het. Maar er is geen blijdschap in Zijn ogen. Vanmorgen was Hij met Zijn discipelen uit Bethanië vertrokken om naar Jeruzalem te gaan. Toen ze bij Bethfagé gekomen waren, had Jezus twee van Zijn discipelen het dorpje ingestuurd. Ze zouden er een ezelin vinden en haar veulen. Die moesten ze meebrengen. De Heere Jezus is op het veulen gaan zitten. En nu gaan ze verder naar Jeruzalem. Voor de laatste keer Paasfeest. En dit keer zal Hij het Paaslam zijn, want in Jeruzalem wacht Hem de dood. Hij is inderdaad de Zoon van David, zoals de mensen zingen. Hij is de Messias, de Profeet, Priester en Koning. Nu eren de mensen Hem als een Koning. Maar aan het einde van deze week zal Hij de Priester zijn en het offer brengen. Hét offer: Hij Zélf is het Lam. Hij hoort de mensen juichen. Ja een Koning willen ze wel, tenminste nu nog wel. Maar nog enkele dagen en dan zal het volk juist schreeuwen: *Neem weg, kruis Hem! Wij hebben geen koning dan de keizer!* Het volk begrijpt niet, wat voor soort Koning Hij is. Ze willen wel een Koning, maar dan een Koning met een zwaard, een Koning die de macht grijpt, die de Romeinen verjaagt. Zoals Hij hier nu rijdt op die jonge ezel, was het al gezegd door de profeet: *Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en gezeten op een ezelin en een veulen.* Nu juicht het volk, maar straks zullen ze Hem verwerpen. Er staan tranen in Jezus' ogen. Hij huilt over Jeruzalem, omdat de mensen niet zien, hoe ze werkelijk vrede zullen hebben. Geen vrede met de Romeinen, maar vrede met God. “Hosanna,” zingen de mensen. Och Heere,

geef heil, betekent dat. Maar ze beseffen niet wat dat heil is. Dat Hij dat heil wil geven door Offerlam te zijn.

Opgewonden stoot Yigal zijn moeder aan. "Hij is het moeder, Hij is het vast! Het is Jezus van Nazareth! Hij is de Zoon van David, de Messias!" Blij gaat Yigal meezingen en ook Rivka zingt. Ja, wie zingt er nu eigenlijk niet? Iedereen juicht, iedereen zingt! "*Hosanna voor de Zoon van David! Och Heere, geef nu heil! Och Heere, geef nu voorspoed!*" De Heiland is gekomen! "*Gezegend is Hij Die komt in de Naam des Heeren! Hosanna in de hoogste hemelen!*" Boven op de Olijfberg lijkt de stoet even te stoppen. Daar onder hen ligt de stad! Sion, de stad van God, de stad van David. Het gejuich wordt luider als ze de berg langzaam afdalen. Ze gaan de beek Kidron over, naar de poort van Jeruzalem.

"Dicht bij ons blijven, Yigal en Rivka, anders raken we elkaar kwijt in het gedrang," waarschuwt moeder. "Waar gaan we naar toe vader? Naar de tempel? Of naar de burcht Antonia, waar de Romeinen zijn? Om dan die Romeinen te gaan verjagen?" Vragend kijkt Yigal naar zijn vader op. "We volgen de mensen, dan zien we het vanzelf." Daar gaan ze, door de nauwe straatjes van Jeruzalem. Rivka houdt moeders hand goed vast en Yigal heeft vaders opperkleed vastgepakt. Zo druk is het nog nooit geweest. De hele stad is in rep en roer. Yigal ziet het, ze gaan naar de tempel. En dan? Zal Jezus op de trappen voor de voorhof gaan staan en iedereen vragen om zijn wapens te pakken? Zal Hij vragen wie er mee durft te gaan vechten tegen de Romeinen in de burcht Antonia, die schuin boven de tempel is gebouwd? Vader heeft een dolk, dat weet hij. Het is eigenlijk een lang scherp mes. Dat heeft hij straks nodig voor het paasoffer. Daar is de tempel, daar is het tempelplein.

Maar er gebeurt niets. Het zingen en juichen sterft langzaam weg. Maar Jezus van Nazareth is toch de Zoon van David? Waarom gebeurt er dan nu niets? Dan ziet Yigal het. Daar loopt Jezus. Hij gaat niet op de trappen van de tempel staan, maar Hij loopt naar de tafel van een geldwisselaar. En met een ruk keert Hij die tafel ondersteboven, zodat de munten alle kanten op rollen. En kijk, daar fladderen duiven weg. Duiven die verkocht zouden worden om te offeren. Jezus heeft hun hokken opengemaakt en laat ze zomaar wegvliegen. Yigal voelt hoe een schaap tegen hem aanloopt. Dat schaap had verkocht moeten worden als offerdier, maar het is door Jezus losgelaten. Waarom doet Jezus dat? Is dit nu de Messias? Is dit nu de Koning? Of past dit nu eigenlijk precies bij de Messias? Want het tempelplein moet toch een heilige plaats zijn en het lijkt meer op een markt. En daar maakt Jezus een einde aan.

"Moeder, kijk, een blinde man!" Rivka trekt aan moeders hand. Dan zien ze het. Die blinde man wordt bij de Heere Jezus gebracht. Ze zien dat Jezus hem geneest. En daar wordt een vrouw naar Jezus gebracht. Ze kan niet lopen omdat ze kreupel is. Maar Jezus grijpt haar bij de hand en ze staat op haar voeten. Wat gaat het anders dan ze gedacht hadden, toen ze met al die juichende mensen de Olijfberg over gingen. Zieke mensen worden genezen. Och Heere, geef nu heil... dat is wat Hosanna betekent. En dat is wat Jezus nu doet. Zou deze Jezus dan toch de beloofde Messias zijn?

Vader en moeder staan even besluiteloos te kijken. Ze zien hoe de kinderen hun ogen uitkijken naar alles wat er gebeurt op het tempelplein. "Willen jullie hier nog blijven?" Rivka en Yigal knikken. "Ja, mag het nog?" Vader knikt. Hij kan het zo goed begrijpen, het maakt allemaal zoveel indruk.

Daar staan Yigal en Rivka. Wat een wonderlijke dag. Zachtjes neuriet Yigal de regels van de Psalm die ze op de Olijfberg gezongen hebben. Hosanna voor de Zoon van David. En ook nu gaat Rivka meezingen. Er komt een meisje bij hen staan, ze kennen haar niet. "Hebben jullie die psalm ook gehoord?" vraagt ze. "Ja, wij waren er zelf bij, we hebben meegezongen." "Ik was er ook bij, ik weet nog hoe het gaat," en ze gaat meezingen. Daar komt nog een meisje aanlopen en een jongen. Ze doen de optocht over de Olijfberg na en ze zingen: Hosanna! Het is alsof ze zeggen: We hebben het met eigen ogen gezien. Hij is als Koning de stad binnengereden, op die jonge ezel. Hij heeft het huis van God schoongeveegd. Hij heeft blinden en verlamden genezen. Hij is de Zoon van David! Hij is de beloofde Messias! En dus roepen we: "Beloofde Messias, grote Davidszoon, geef ons alstublieft Uw zegen, Uw redding, Uw heil. Hosanna!"

Jezus hoort het. De grote mensen zijn gestopt met zingen. De Messias? Het Koninkrijk? Er is niets gebeurd. Maar deze kinderen gaan door. Zij zingen voor Hem. Dan staan er ineens een aantal mannen bij Jezus. Het zijn overpriesters en schriftgeleerden. Ze zijn boos. Ze waren al ontzettend boos, toen ze de mensen zo hoorden zingen op weg naar Jeruzalem. Maar toen heeft Jezus er ook al niets van gezegd. En nu zijn de grote mensen gestopt, maar nu gaan die kinderen nog door. Laat hen stoppen! Het moet uit zijn! "Hoor U wel, wat deze kinderen zeggen?" vragen ze aan Jezus.

Jezus kijkt hen aan. Hij ziet hun boosheid. Dan geeft Hij antwoord. "Ja, Ik hoor het. Zo is het ook al geschreven in de psalm. Hier wordt de profetie vervuld. Dat zou u toch moeten weten! Of hebt gij nooit gelezen: *Uit de mond van de jonge kinderen en van de zuigelingen hebt Gij U lof toebereid!*" De grote mensen zijn gestopt met zingen. Maar deze kinderen gaan door. Zo eren ze God. Ze zingen Gods lof door Jezus te eren als de Zoon van David, als de Messias. De overpriesters en schriftgeleerden weten niets terug te zeggen. Zij zijn boos. Maar Jezus niet, juist niet. Hij hoort het zingen van de kinderen. Zullen ze

precies begrepen hebben wat ze zingen? Misschien niet. Maar God krijgt de eer. En daar gaat het om. Hosanna voor de Zoon van David!

Vader en moeder kijken naar de zingende kinderen. Ze zien Yigal en Rivka, samen met nog meer kinderen. Blijde gezichten, vrolijke stemmen. Hosanna voor de Zoon van David! “Kom Yigal, kom Rivka, we moeten nu gaan!” Even later lopen ze door de straten van Jeruzalem. In Yigals hoofd klinken de regels nog na. Hij weet het zeker: Jezus van Nazareth is de Messias, de Zoon van David.

Na het verhaal

Zing een psalm of bijvoorbeeld het onderstaande lied.

Hosanna, Hosanna, de Koning komt

Hosanna, hosanna, de Koning komt,
in de naam van de God van Israël.
Hosanna, hosanna, de Koning komt,
in de naam van de God van Israël.

Refrein:

Hosanna, hosanna, de Koning van Israël.
Hosanna, hosanna, de Koning van Israël.

Wees welkom, wees welkom o Vredevorst,
in de naam van de God van Israël. (2x)

Refrein

Gij geeft ons het leven en overvloed,
in de naam van de God van Israël. (2x)

Refrein

Gij brengt en verkondigt het jubeljaar
in de naam van de God van Israël. (2x)

Refrein

Gij zendt van de Vader de heil'ge Geest
in de naam van de God van Israël. (2x)

Refrein

Tekst en muziek: Evert van de Poll
(Melodie is te vinden op internet)

Achtergrondinformatie bij het Bijbelgedeelte voor leidinggevend

Bethfagé

Bethfagé betekent ‘huis van onrijpe vijgen’. Het was een plaats in het oude Israël. In de Bijbel wordt het driemaal genoemd in verband met Palmzondag; in of bij deze plaats geeft Jezus de opdracht aan twee discipelen om een ezelin en een veulen te halen voor zijn intocht in Jeruzalem.

Het plaatsje lag (naar alle waarschijnlijkheid) op de Olijfberg, langs de weg van Jeruzalem naar Jericho, dicht bij Bethanië (‘huis der armen’).

Ezelin

Christus stuurt twee van Zijn discipelen naar Bethfagé om een ezelt te halen. Volgens Markus en Lukas gaat het om een veulen. De kanttekeningen bij Mattheüs leggen uit: “Christus heeft eigenlijk op het veulen gezeten, zoals blijkt uit Markus 11:7 en Lukas 19:35, maar de ezelt wordt hier bijgevoegd, om te tonen dat het een veulen was, dat nog zijn moeder volgde, zodat niemand nog daarop gezeten had. Dat er nog nooit iemand op gezeten had, accentueert het bijzondere gebruik, dat Jezus als Messias er van maakte.” Bij ons is een ezelt niet zo in tel. Heidense vorsten bereden paarden. Maar in Israël was het binnenrijden van de hoofdstad op een ezelt juist alleen voorbehouden aan koningen. Het was dan ook nog een appel van de Heere Jezus, om Hem ook werkelijk als Koning te erkennen.

Hosanna

Hosanna (Grieks: *osanna*) is een woord van Hebreeuwse oorsprong en betekent 'help toch!', 'red toch!', 'verlos nu!', 'geef heil!'. Het is een heil wensende uitroep, een bede om verlossing, heil, zegen of hulp voor zichzelf of voor een ander.

Hosanna (evenals de naam Jezus) is een samenstelling van twee Hebreeuwse woorden en voor het ene deel afgeleid van het werkwoord *yasha*, dat 'verlossen, redden' betekent.

De uitroep 'Hosanna' komt voor in Psalm 118:25.

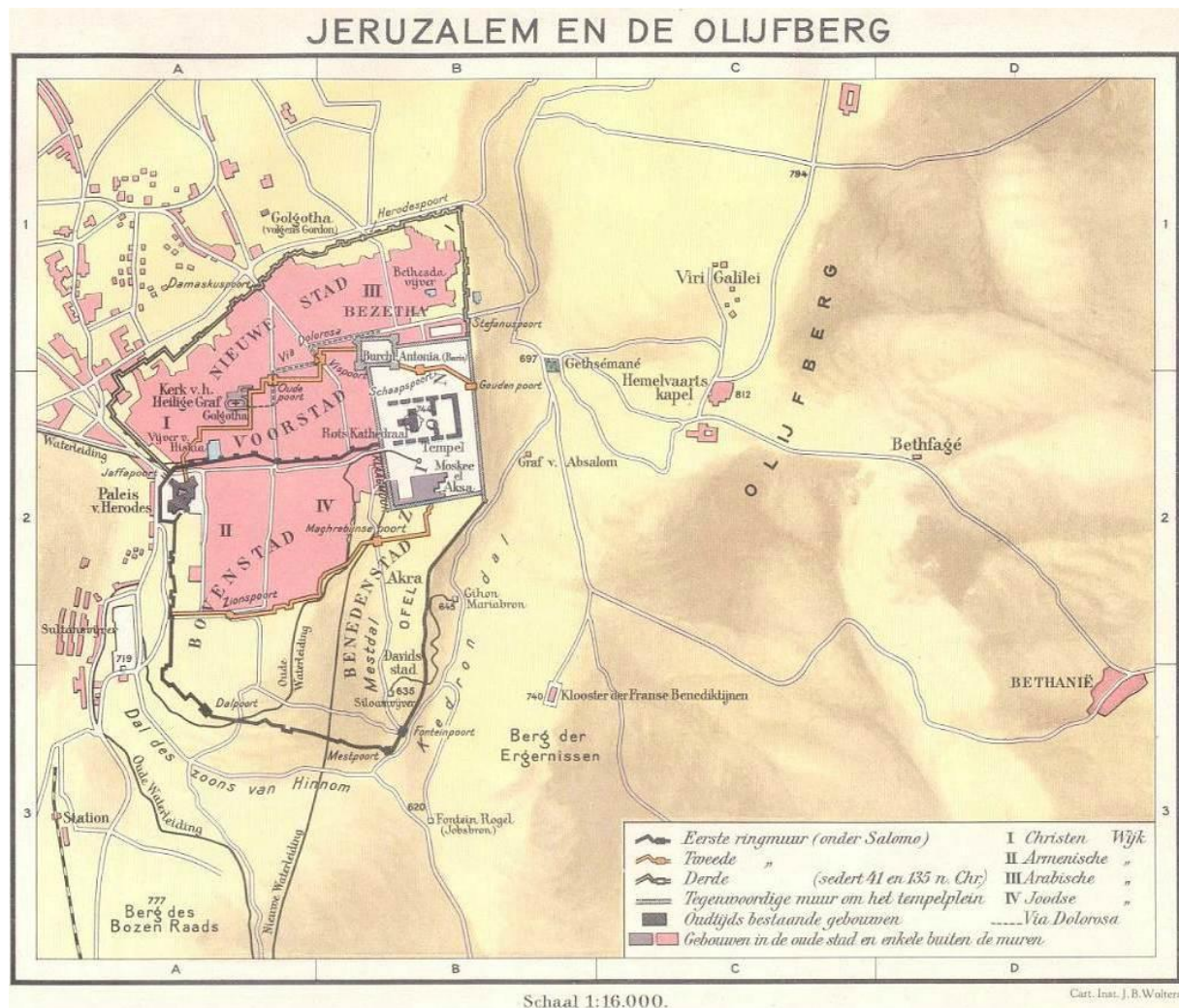
Ps 118:25 Och HEERE! geef nu heil; och HEERE! geef nu voorspoed.

Ps 118:26 Gezegend zij hij, die daar komt in de Naam des HEEREN! Wij zegenen ulieden uit het huis des HEEREN.

De uitdrukking 'Hosanna in de hoogste hemelen!' kun je uitleggen als: 'Geef heil, U die in de hoogste hemelen bent!'

Jeruzalem

Het kaartje geeft een overzicht van de ligging van Bethanië, Bethfagé, de Olijfberg en Jeruzalem met de tempel en de burcht Antonia.

Het tempelplein

Belijdenisgeschriften

Heidelbergse Catechismus, zondag 12, vraag 31

Waarom is Hij Christus, dat is, een Gezalfde, genaamd?

Omdat Hij van God de Vader verordineerd is, met de Heilige Geest gezalfd, tot onze hoogste Profeet en Leraar, die ons de verborgen raad en wil Gods van onze verlossing volkomen geopenbaard heeft; en tot onze enige Hogepriester, Die ons met de enige offerande Zijns lichaams verlost heeft, en voor ons met Zijn voorbeding steeds tussen treedt bij de Vader; en tot onze eeuwige Koning, Die ons met Zijn Woord en Geest regeert, en ons bij de verworven verlossing beschut en behoudt.

Antwoorden bij werkboekje -10

Weet jij het?

1. Naar welke stad was de Heere Jezus op weg?	Jeruzalem
2. Hoe heet de berg waar ze over moesten?	Olijfberg
3. Op welk dier zat de Heere Jezus?	ezel
4. Welk feest gingen ze vieren?	Pascha
5. Wat zongen de mensen in de stoet?	Hosanna
6. Waar ging de Heere Jezus in de stad naar toe?	tempel
7. Wie gingen er toen nog verder met zingen?	kinderen
8. Wie waren daar boos om?	overpriesters, schriftgeleerden

Wat hoort bij elkaar?

muzieknoten	-	zingende kinderen
ezel	-	ezelin
stadspoort	-	tempelplein
palmboom	-	palmtak
schriftgeleerden	-	boze mensen

Psalm 8

De Heere Jezus zegt een tekst op uit Psalm 8. De Heere Jezus zegt deze tekst op in Mattheüs 21. Nu kun je Psalm 8 misschien nog beter begrijpen.

- Wat zijn 'kinderkens' volgens Mattheüs?
Jonge kinderen.
- Wat staat er in Mattheüs bij: 'sterkte gegrondvest'? En wat betekent het allebei?
Lof toebereid. Dat betekent dat de Heere lof krijgt, dat Hij geëerd wordt.
- Eén moeilijk woord is wel hetzelfde: 'zuigelingen'. Wat zijn dat?
Baby's.

Zingen

Je zit in de kerk, je kent de psalm. Zing je dan mee? Vertel eens waarom.

Op wie lijkt jij het meest?

Laat de praatwolkjes voorlezen of lees ze zelf voor. Laat de kinderen kiezen wat het meest bij hen past.

Praat er daarna over door.

- *'Ik vind de psalmversjes erg moeilijk, dan zing ik soms niet mee.'* > *Dat is ook moeilijk. Toch kun je proberen mee te zingen. Misschien wil je vader of moeder uitleggen wat er staat.*
- *'Ik vind zingen fijn, zeker in de kerk met het orgel en veel mensen'* > *Ja, samen zingen is fijn! Praat verder door bv. over welke psalm ze graag zingen.*
- *'Ik zing heel graag, van mij mag de dominee nog wel meer versjes opgeven!'* > *Misschien kun je ze later thuis nog eens zingen!*
- *'Ik kan niet zo goed zingen, vind ik, en dan ben ik bang dat ze mij uitlachen.'* > *Misschien kun je niet zo goed zingen, (wie bepaalt dat trouwens?) maar daarom moet je niet stoppen met zingen. Er zijn mussen en merels, maar ze mogen zich allebei laten horen! De Heere luistert bovendien niet naar hoe mooi, maar hoe echt het is!*
- *'De Heere wordt geëerd met zingen, daarom probeer ik altijd mee te zingen.'* > *Dat is het doel van al ons zingen, zie Psalm 8!*

Kinderen

De Heere Jezus gebruikt vaker kinderen als een voorbeeld voor grote mensen.

Hoe kan jij een voorbeeld zijn voor grote mensen? Denk ook maar aan Thirza, Sven en Anna.

De broer van Thirza schaamde zich, maar de drie andere kinderen hebben, zonder dat ze dat wisten, een getuigenis gegeven. Schaam je maar nooit om te bidden of te zingen. Met bidden en zingen eer je de Heere en kom je er voor uit, dat Hij de ware God is.

Welke lettergrepen horen bij elkaar?

<i>Palmtakken</i>	<i>Psalmen</i>
<i>Jeruzalem</i>	<i>Overpriesters</i>
<i>Bethfagé</i>	<i>Ezelsveulen</i>
<i>Olijfberg</i>	<i>Kinderen</i>
<i>Tempel</i>	<i>Hosanna</i>

Antwoorden bij werkboekje -10

Weet jij het?

- Naar welke stad was de Heere Jezus op weg? Jeruzalem
- Hoe heet de berg waar ze over moesten? Olijfberg
- Op welk dier zat de Heere Jezus? Ezel
- Welk feest gingen ze vieren? Paasfeest
- Wat zongen de mensen in de stoet? Hosanna
- Waar ging de Heere Jezus in de stad naar toe? Tempel
- Wie gingen er toen nog verder met zingen? Kinderen
- Wie waren daar boos om? Overpriesters

P	J	O	L	IJ	E	R	S
A	E	E	L	F	T	E	L
A	R	Z	M	B	S	P	K
S	U	E	E	E	E	M	I
F	Z	A	L	R	I	E	N
E	E	S	T	G	R	T	D
H	O	V	E	R	P	N	E
O	S	A	N	N	A	E	R

Psalm 8

Heere Jezus zegt een tekst op uit Psalm 8. De Heere Jezus haalt deze tekst aan in Mattheüs 21, maar Hij zegt het iets anders. Nu kun je Psalm 8 misschien nog beter begrijpen.

- Wat zijn 'kinderkens' volgens Mattheüs?
Jonge kinderen
- Wat staat er in Mattheüs bij: 'sterkte gegrondvest'? En wat betekent het allebei?
Lof toebereid. Dat betekent dat de Heere lof krijgt, dat Hij geëerd wordt.
- Eén moeilijk woord is wel hetzelfde: 'zuigelingen'. Wat zijn dat?
Baby's
- Hoe kunnen kinderen en zelfs zuigelingen de Heere 'lof toebereiden'?
Ook (juist!) kinderen kunnen de Heere liefhebben. Ds. W. á Brakel zegt: "De ervaring leert dat kinderen van drie, vier, vijf en zes jaren wedergeboren worden; zij kunnen uit kleine onderwijzingen tot de kennis van Christus komen, en door de Heilige Geest tot het geloof en de bekering bewerkt worden. Zij tonen, dat ze God in 't oog hebben, dat ze vrezen te zondigen, en gezondigd hebbende, bevreesd worden, en biddende verzoening zoeken, en het oog op Christus' lijden hebben, dat ze kinderlijke strijd hebben, en ook wel verblijd worden in God; sommigen behouden daarvan herinnering, ja wel ál hun leven." (Redelijke Godsdienst; 31, XIV, 5).

Met het liefhebben van de Heere, brengen ze Hem lof. En ook in harten van baby's wil de Heere Zijn genade en liefde geven. Ze kunnen daar nog niet over praten of zingen, maar David bijvoorbeeld, wist zeker, dat zijn zoontje door Heere in de hemel werd opgenomen, toen het kindje stierf. Mooi om hier ook met de kinderen over te praten.

- Hoe kun jij de Heere 'lof toebereiden'? Doe je dat ook?
Door de Heere lief te hebben, voor de Naam van de Heere uit te komen. Ook letterlijk, door (eerbiedig!) mee te zingen met de psalmen, door thuis te zingen als gezin.

Zingen

Je zit in de kerk, op de club, of op school. Er worden psalmen gezongen. Zing je dan mee? Hoe zing je mee? Reageer op de volgende meningen:

Laat de praatwolkjes voorlezen of lees ze zelf voor. Laat de kinderen kiezen wat het meest bij hen past. Praat er daarna over door.

- 'Ik hou gewoon niet zo van zingen, dus meestal doe ik niet mee.' > Lastig, als je niet van zingen houdt. Toch doen, uit gehoorzaamheid. Het is toch niet zo dat je niet van zingen houdt omdat je er voor schaamt?
- 'Ik vind zingen fijn, zeker in de kerk met het orgel en veel mensen' > Ja, samen zingen is fijn! Praat verder door bv. over welke psalm ze graag zingen.
- 'Ik zing heel graag, van mij mag de dominee nog wel meer versjes opgeven!' > Fijn, als zingen in de kerk maar niet een bijkomstigheid is, maar echt een onderdeel van de eredienst!
- 'Ik vind zingen saai, dus ik hou vaak mijn mond' > Saai? Dat klinkt als stoer doen, je schaamt je er misschien wel een beetje voor. Niet doen, je hoeft niet uit volle borst mee te doen, maar doe mee!
- 'De Heere wordt geëerd met zingen, daarom probeer ik altijd mee te zingen.' > De lof van de Heere, daar zijn de psalmen voor bedoeld. Alles van deze aarde zal verdwijnen, maar muziek en het loflied zal er ook in de eeuwigheid zijn.

Zingen

Op wie lijkt jij het meest, op Thirza, Sven en Anna of op de broer van Thirza? (Zie het stukje op pagina 2 en 3 van dit boekje). Probeer eens uit te leggen waarom.

Het is waar, je zult als je 11 bent niet meer zou gauw op straat een psalm zingen. dat hoeft ook niet. Maar hou niemand tegen, die het wél doet! En kom er dan op jouw manier voor uit, dat je de Heere wilt dienen.

- Waarom zou de Heere Jezus kinderen als voorbeeld gebruiken?
Kinderen zijn goed van vertrouwen, ze hebben hulp nodig. Daar kunnen volwassenen nog wel wat van leren. Die denken vaak alles zelf wel te kunnen, en vaak wantrouwen ze de Heere: Zou Hij wel willen helpen? Zou dit of dat wel kunnen?
- Waarom zouden de schriftgeleerden en overpriesters zo boos zijn geweest toen ze de kinderen nog hoorden zingen?
Ze waren boos omdat nu toch nog dat Hosanna-geroep voor Jezus klonk. Ze waren boos dat Hij door de kinderen als Messias werd geëerd. En ook was er verachting: Hoor die kinderen nu eens roepen, maar het zijn maar kinderen.
- Waarom was de Heere Jezus er juist blij mee?
De kinderen brachten de Heere lof toe met hun zingen. De grote mensen waren gestopt, toen Jezus niet naar het zwaard gegrepen had. De kinderen bleven Hem als Messias eren. Bovendien werd zo ook de profetie vervuld, en dat was juist ook een getuigenis dat Hij werkelijk de Messias was.
- Denk nu nog eens aan Thirza, Sven en Anna én aan Thirza's broer. Wie van hen zou de Heere Jezus als voorbeeld kunnen gebruiken?
Thirza, Sven en Anna lijken eigenlijk wel op de kinderen op het tempelplein in Jeruzalem.
- Hoe kun jij een voorbeeld zijn voor grote mensen?
Door je niet te schamen voor de dienst van de Heere. Kom er maar voor uit. En laat het niet zo zijn, dat onchristelijke mensen door ons een verkeerd beeld krijgen van Wie de Heere is. Laat je leven een getuigenis zijn, niet alleen als je zondags naar de kerk gaat, maar ook in hoe je doet in het verkeer en in de straat waar je woont. Schaam je maar nooit om te bidden of te zingen. Met bidden en zingen eer je de Heere en kom je er voor uit, dat Hij de ware God is.

Puzzel

Kun je ontcijferen wat hier staat?

Uit de mond der jonge kinderen en der zuigelingen hebt Gij U lof toebereid.

Kinderen in de Bijbel – Izak

Thema

Toelichting op het thema

Dit jaar behandelen we in *Kompas* het thema 'Kinderen in de Bijbel'. De afgelopen tijd is al verteld over: de kinderen gezegend, Mozes, het dochttertje van Jäirus, Jozef, de aanbidding van hét Kind, Samuël, Joas, kinderen in de tempel. Deze Paasschets, de laatste schets van dit thema, gaat over Izak, die een afschaduwing was van de Meerdere Izak.

Dit jaar zit er bij de Paasschets geen programma, maar een verwerkingsboekje met een puzzeltje en opdrachten. Wilt u toch een Paasprogramma, dan zou u eventueel gebruik kunnen maken van het programma 'Ik voor u' (Mivo jaargang 32).

Doel van de vertelling

In deze vertelling staat het plaatsvervangend lijdend en sterven van de Heere Jezus centraal. Met deze schets willen we vanuit het leven van Izak heenwijzen naar de Heere Jezus Christus, van Wie Izak een type (voorbeeld) mocht zijn. Izak moest door zijn vader geofferd worden. Hij vroeg: "Waar is het Lam?" De Vader van de Heere Jezus heeft Zijn Eigen Zoon geofferd tot voldoening van de zonde. Daardoor kunnen zondaren, ook zondige kinderen, weer met God verzoend worden. Hij is het Lam, van Wie Abraham door het geloof mocht getuigen: "God zal Zichzelf een Lam ten brandoffer voorzien!" Wijzend naar Hem, mogen we het de kinderen vertellen: Er is een Lam! Door de Heere Zelf gegeven! Hij kán en wíl ook kinderen verlossen van hun zonden.

Introductie van het thema voor de kinderen

Fijn, het is pauze! Het rekenboek opbergen en dan snel naar buiten! Jared en Corné pakken vlug hun jas. Als ze buiten komen, horen ze boze stemmen. Ruzie... Een groepje jongens is aan het vechten. Jared en Corné kijken even toe, maar komen dan in actie. Ze moeten helpen. "Hé, stop!" roept Corné. Hij pakt één van de jongens vast, en trekt hem aan zijn jas bij de anderen vandaan. Maar dan voelt hij hoe een sterke hand hem vastgrijpt. Geschrokken kijkt hij op. De meester... boos kijkt hij Corné aan. "Naar binnen!" Even later zit Corné in de klas. Met strafwerk. Boos kijkt hij naar het papier dat voor hem ligt. Hij wilde alleen maar helpen. Geen schuld, en toch straf...

Leid aan de hand van de volgende vragen de vertelling in:

- Corné krijgt straf van zijn meester. Wat vind jij daarvan? Hoe zou jij je voelen?
- De Heere Jezus was onschuldig, maar wilde de straf van Zijn kinderen dragen. In het Avondmaalsformulier, achter in jouw psalmboekje, staat iets heel moois. Let er eens op als in jouw gemeente het Heilig Avondmaal wordt gevierd. Daar lees je dat de Heere Jezus tot ons zegt: "Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood zou moeten sterven." Kun je in eigen woorden uitleggen wat dit betekent?

Zingen en lezen

Zingen

Psalm 22:1

Psalm 40:4

Psalm 69:4

Psalm 85:1

Uit liedbundel 'Tot Zijn eer':

- Leer mij, o Heer, Uw lijden recht betrachten
- Lam Gods, dat zo onschuldig

Als schapen dwaalden wij op eigen weg (wijs: Psalm 22)

Als schapen dwaalden wij op eigen weg,

Maar God heeft onze schuld op Hem gelegd,

Op Hem, voor ons mishandeld en geknecht,

Stil en geduldig.

Als 't lam, dat zwijgt, wanneer men het onschuldig

Ter slachtbank leidt,

verbindt jongeren

Een schaap, dat wordt geschoren,
Maar zwijgen blijft, zo liet Hij Zich niet horen,
Zo zweeg ook Hij.

Lezen

Genesis 22: 1-19

Kerntekst

Waar is het lam tot het brandoffer? (...) God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien (Genesis 22 : 7b, 8a).

Vertelling

“Vader, is het nog ver?” Met een vragende blik in zijn ogen kijkt Izak zijn vader aan. De dag is bijna voorbij. Straks zal de schemering vallen en zal het donker worden. Ze zijn al een dag lang onderweg: Abraham, Izak en twee knechten. Vanmorgen vroeg, toen Izak wakker werd, hoorde hij dat zijn vader al druk aan het werk was. Hij hakte hout. Toen hij een kijkje kwam nemen bij vader, zag hij dat de ezel gezadeld was, klaar om op reis te gaan. Eerst had hij er veel zin in gehad. Maar onderweg was hem al snel opgevallen, dat vader zo stil was. Dat hij zo vreemd, zo droevig keek. Wat is er toch? Waar gaan ze naar toe?

Niet lang daarna staat vader Abraham stil. Ze zullen vandaag niet meer verder reizen. Ze eten en drinken en maken alles klaar om te gaan slapen. Nog even staan ze daar. Ze kijken omhoog. Aan de donkere hemel schitteren duizenden sterren. Izak kijkt vader aan. Zijn vader heeft hem wel eens verteld over die nacht, lang geleden. Izak was nog niet geboren. Abraham was in zijn tent toen God hem riep om naar buiten te gaan. God zei: “Tel de sterren, als je dat kunt...” Al die duizenden lichtjes daar, hoog boven hen. Denkt zijn vader weer terug aan die nacht? Zullen vaders ogen weer gaan glanzen, als hij er aan denkt wat die duizenden sterren betekenen? Vader legt zijn hand op Izaks schouder. “Laten we gaan slapen, mijn zoon.” Het duurt niet lang of ze zijn in diepe rust.

De volgende morgen gaan ze verder. Ze trekken het land Moría binnen. En dan, eindelijk, op de derde dag staat zijn vader stil, en wijst. Vlakbij ligt een hoge berg. Daar moeten ze zijn. Aan de voet van de berg neemt zijn vader het hout dat hij een paar dagen geleden heeft gehakt. Hij legt het hout op Izak, hij moet het dragen. Tegen zijn twee knechten zegt Abraham: “Blijven jullie hier, met de ezel, ik en mijn jongen zullen de berg op gaan. Als wij daar geofferd hebben, zullen we hier weer terugkomen.” Daar gaan Abraham en Izak. Samen beklimmen ze de berg. Izak draagt het hout dat straks gebruikt zal worden bij het offeren, en vader draagt zijn mes, en vuurstenen. Ze zullen een altaar maken van stenen, daar hout op leggen, en dan een offer brengen aan de Heere God. Een lam, dat gedood en verbrand zal worden. Een lief, klein lam...

Izak weet wel waarom er straks een lam geofferd zal worden. Dat móet! Omdat hij gezondigd heeft. Dat lam zal straks sterven in zijn plaats. Eigenlijk moet Izak straks op dat altaar gelegd worden. Maar nu zal er straks een lammetje in zijn plaats geofferd worden...

Maar ineens staat Izak stil. Het lam... het lam, dat zijn ze vergeten! “Vader, waar is het lam?” Even kijkt Abraham zijn jongen aan. “God zal Zelf voor een lam zorgen, mijn zoon.” Dan vervolgen ze samen hun tocht weer. Het is een hele klim, voordat ze op de top van de berg zijn. Eindelijk zijn ze boven. Izak legt het hout neer. Hij helpt vader stenen zoeken, tussen de struiken. Stenen die geschikt zijn om een altaar te bouwen. En boven op het altaar leggen ze de takken. Het altaar is klaar...

Dan kijkt vader hem aan. “Izak, luister eens!” zegt hij. “Je vroeg waar het lam was. Maar Izak, mijn jongen, weet je wat de Heere gezegd heeft? Hij wil, dat ik geen dier offer... Maar dat ik jôu offer... Jou moet ik binden en op het altaar leggen.”

Wat? Moet hij, Izak geofferd worden? Moet hij sterven? Nu...? Wat zou jij doen als je hoorde, dat je nú moest sterven?

En dan? Loopt Izak hard weg? Zegt hij: “Vader, dat wil ik niet!”?

Neel! Izak kijkt zijn vader aan en zegt: “Vader, wil de Heere dat? Vader, hier ben ik. Doet u maar met me wat de Heere tegen u gezegd heeft.” Hoor je dat? Gewillig laat hij toe dat zijn vader hem bindt en op het altaar legt. Hoe kan dat? Izak heeft de Heere lief. Hij kent de Heere. En ook al begrijpt hij niet waarom dit moet, één ding weet hij wel: de Heere doet het nooit verkeerd!

Weet je op Wie Izak hier lijkt? Op de Heere Jezus. Hij wilde naar deze aarde komen om te lijden en te sterven. Hij wilde zich laten binden in de Hof van Gethsémané. Hij liet Zich gewillig op het kruis binden. Hij liet Zich gewillig offeren. En zó kon Hij Zaligmaker zijn. daarom kan Hij ook jouw zonden vergeven en je verlossen van je zondige hart.

Abraham bindt Izak op het altaar. Izak ziet hoe vader zijn mes pakt, en het vuur... Het duurt maar een ogenblik. Dan... een stem! “Abraham, Abraham!” klinkt het. Het is de stem van de Engel van de HEERE, het is de HEERE Zelf. “Strek uw hand niet uit aan de jongen. Doe hem niets. Nu weet Ik dat je God liefhebt, Hem gehoorzaamt, op Hem vertrouwt, in Hem gelooft.” Izak hoort en ziet het gebeuren. Hij ziet een glans in de ogen van vader komen, die hij er nog nooit eerder in gezien heeft. Vader maakt de touwen los, zo vlug hij kan. Er klinkt geritsel. Izak ziet hoe een ram met zijn hoorns vast zit in de struiken. Het dier rukt, het trekt, het wil zich losmaken. Snel gaat vader er heen. Hij maakt de ram los. Het dier, dat de vrijheid ruikt, wordt meegetrokken. En daar, op die hoge berg in het land van Moría, offert Abraham dit dier. Een offerdier, dat God gegeven heeft. Een dier dat gedood en verbrand wordt in de plaats van Izak. Als zij geofferd hebben en de Heere hebben aanbeden, dalen ze de berg weer af. Wat voelen ze zich verwonderd! Izak, die de dood in de ogen heeft gezien, komt met vader Abraham weer bij de knechten onder aan de berg.

Samen hebben ze de berg achter zich gelaten. Want de Heere gaf een ander offer. Hoog op de berg Moría werd een ram geofferd en Izak mocht de berg weer af. Hier, op deze berg, hebben Abraham en Izak iets gezien van hét Offer, Dat God geven zal. De ram wees heen naar de Heere Jezus, Die door Zijn Vader werd gegeven tot een Offer voor de zonden...

Door de straten van Jeruzalem gaan Jezus en Zijn discipelen. Het is al donker. Ze gaan in de richting van de Olijfberg. Ze komen bij een grote tuin, de hof van Gethsémané. Daar strijdt Jezus Zijn zware strijd. Een diepe angst vervult Hem. Een oneindig zware last moet Hij dragen. “Vader, mag deze drinkbeker van lijden aan Mij voorbijgaan?” zo roept Hij uit tot Zijn Vader. “Maar niet Mijn wil, maar Uw wil geschiede.” En Zijn discipelen? Terwijl Jezus zo lijdt en strijdt, slapen zij. God heeft Jezus als Offerlam gegeven, en Zijn discipelen gaan vrij uit!

In het donker van deze nacht lichten fakkels op. De vijand is in aantocht om Jezus gevangen te nemen. Angstig zien de discipelen dat er soldaten aankomen, met stokken en zwaarden. Ze worden gevolgd door een grote groep van priesters, farizeeën. Als zij Jezus willen grijpen, zegt Jezus tegen de soldaten: “Als jullie Mij zoeken, laat dan Mijn discipelen heengaan.” En Zijn discipelen... ze vluchten weg! Zij ontkomen aan de grijpende handen van de soldaten, zoals Izak ontkwam aan de dood. Hier gebeurt wat Jezus tegen Zijn discipelen gezegd heeft: “Gij zult allen aan Mij geërgerd worden in deze nacht; want er is geschreven: Ik zal de Herder slaan, en de schapen der kudde zullen verstrooid worden.” Jezus lijdt alleen. Hij is het Lam dat geofferd wordt.

Kijk, daar is een grote mensenmassa op de been. Er klinkt gejoel, geschreeuw, spottende stemmen door de straten van Jeruzalem. Spot om Jezus, die met twee misdadigers wordt weggeleid. Hij draagt een ruw, houten kruis. Daar zal Hij straks aan worden opgehangen, en gedood worden. Zo wordt Jezus weggeleid naar de heuvel Golgotha, waar de Romeinse soldaten hun gevangenen zullen straffen. Wat weegt het kruis Hem zwaar. Haastig roepen de Romeinse soldaten een man, die het kruis moet overnemen. Het is Simon van Cyréne. De soldaten dwingen hem om het kruis op zich te nemen.

Met grote tegenzin doet Simon van Cyréne wat de Romeinse soldaten hem gebieden. Hij moet het kruis naar de heuvel Golgotha brengen. En achter hem gaat de Gevangene, Die aan dit kruis moet sterven. Maar zie eens in de ogen van de Man Die onder zoveel spot wordt weggeleid. Zijn ogen zijn zo vol droefheid. Er is iets dat nog oneindig veel zwaarder op Hem drukt dan het houten kruis. Hij draagt de last van de zonden, Hij draagt de grote toorn van Zijn hemelse Vader. Als ze eindelijk bij Golgotha zijn gekomen, dan wordt het kruis van de rug van Simon van Cyréne afgenomen. Hij mag gaan. Net als Izak. Hij krijgt zijn vrijheid terug.

verbindt jongeren

Daar hangt de Zoon van God aan het kruis. Het kruis dat Hij gewillig op Zich heeft genomen. Nog meer dan de spijkers bindt Zijn liefde tot Zijn kinderen Hem vast aan het kruis. Hij roept het uit: *“Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?”* Hij strijdt Zijn doodsstrijd, om Zijn kinderen het eeuwige leven te geven. Hij draagt hun zonden, zodat een ieder die tot Hem vlucht, vergeving van zonden ontvangt. Hij heeft Zich laten binden en Zich laten veroordelen, en zo biedt Hij jou vergeving en bevrijding van jouw zonden. Hoor, hoe Jezus roept: *“Het is volbracht!”* De straf is volkomen gedragen. Jezus heeft de zonde, de duivel overwonnen! Tot Hem mag je gaan, met je zondige hart. Bid Hem om vergeving van je zonden, om bevrijding van het boze dat in jou woont. *Zie het Lam van God, dat de zonde der wereld wegneemt!*

Achtergrondinformatie bij het Bijbelgedeelte

Van Berseba naar Moria

De afstand van Berseba naar Moria is 75 kilometer.

Het land Moria

Het land Moria is de plaats waar later de tempel gebouwd wordt en de offers dagelijks gebracht worden.

Izak

Izak is een gehoorzame jongeman. Als zijn vader hem vroeg wekt, staat hij op. Als Abraham hem meeneemt op zijn offertocht, verzint hij niet wat anders. Als Abraham de last op zijn schouders legt, buigt hij daar gewillig onder. Hij gaat in gehoorzaamheid.

Maar niet onnadenkend. Izak is ook met de tocht bezig. Het zal allemaal moeten gebeuren met Izaks toestemming. Want het is een offer. Niet alleen van Abraham maar ook van Izak.

En nu komen in Izaks hart de vragen op. Hij heeft bezwaren. Hij mist iets; hij mist het offer. Hij mist het lam. Het vuur is er, het mes is er het hout is er, maar er is geen lam. Wat heeft het voor zin de tocht bergopwaarts te maken als er geen lam is.

Abrahams antwoord

“God zal Zichzelf een brandoffer voorzien, mijn zoon.” God ziet het Lam voor Zich. Hij heeft al een Lam uitgekozen. Hij heeft Zijn Zoon in deze wereld gezonden, tot eeuwig behoud van zondaren.

Overgave bij Izak

Over Izak lezen we in dit Bijbel gedeelte vrijwel niets. Hij stelt een vraag. Maar daarbij lijkt het te blijven. En toch staat er iets heel veelzeggends in vers 9. Daar staat dat ‘Abraham Izak op het altaar bond’. De kanttekenaren wijzen hier op de ‘bijzondere gehoorzaamheid en gewilligheid van Izak die ongetwijfeld door zijn vader is overreed’.

Izak is een sterke jongen geweest, tussen de veertien en 25 jaar oud. Abraham was al een grijsaard, meer dan honderd jaar oud. Als Izak niet gewild had, had Abraham hem nooit op dat altaar gekregen... Hierin lezen we de overgave van Izak aan de wil de Heere. Izak mocht al jong de Heere vrezen, en dat komt ook in dit Bijbelgedeelte openbaar.

De Engel des HEEREN

De ‘Engel des HEEREN’ komt op verschillende plekken in het Oude Testament voor. Aan de ene kant is Hij een Boodschapper van God, Die net als alle andere engelen namens God spreekt. Tegelijk is de Engel des HEEREN de HEERE Zelf. Hagar zegt bijvoorbeeld dat de HEERE Zelf met haar heeft gesproken (Gen. 16:13). Veel uitleggers hebben daarom gezegd dat de Engel des HEEREN een verschijning is van Christus onder het Oude Testament. Als tweede Persoon van de Drie-eenheid is Hij God, maar tegelijk onderscheiden van de Vader en de Heilige Geest. (Bijbel met uitleg, p. 44)

Offeren in het Oude Testament

In de heidenwereld is het offer een gave van de mens aan zijn god, waardoor hij hem gunstig wil stemmen. Maar in Israël is het offer een gave van God aan de mens, waaruit Zijn gunst blijkt. De mens geeft de HEERE slechts wat Hij eerst van Hem heeft ontvangen. Het offer is:

- a. een teken van verzoening
- b. een teken van gemeenschap
- c. een teken van dankbaarheid

God wil Zich door het offer met de mens verzoenen, in gemeenschap met hem leven en zijn dank ontvangen.

Kruisiging

De kruisiging is een straf die de Romeinen toepassen op de zwaarste misdadigers. Eerst mogen alleen slaven gekruisigd worden. Later ondergaan vooral oproermakers dit lot. Het is de meest vernederende en ontorende dood. De gekruisigde wordt in al zijn lijden naakt tentoongesteld.

De tot de kruisdood veroordeelde moet zelf zijn kruis dragen van de plaats van de veroordeling naar de plaats van de terechtstelling. Dat is gewoonlijk buiten de stad, aan de openbare weg.

Het kruis bestaat uit een balk met een dwarsbalk. De misdadiger wordt met zijn rug op het kruis gelegd, waarna zijn aan weerszijden van zijn lichaam uitgestrekte handen worden vastgenageld aan de dwarsbalk en zijn aaneengesloten voeten aan de kruispaal. Daarna wordt het kruis in de grond gezet. De gekruisigde hangt op manshoogte tussen hemel en aarde. Boven zijn hoofd staat op een bord zijn misdaad beschreven.

De kruisdood is een gruwelijke straf. Het lijden is ondraaglijk. Het lichaam wordt uitgerekt. De gekruisigde wordt gekweld door vreselijke dorst, hoofdpijn, lichaamsspijn en koorts. Het kan wel enige dagen duren voordat een gekruisigde door uitputting sterft.

De drie uren duisternis

Op Pascha is het volle maan. Dan staat de aarde pal tussen de zon en de maan. Dan kan er geen zons- en maansverduistering in Israël optreden. God maakt het op wonderlijke wijze midden op de dag donker. Deze duisternis is een teken van Gods toorn over onze zonden. Daardoor hebben wij de buitenste duisternis, dat is de eeuwige Godverlatenheid, verdiend. Christus komt daarin in onze plaats te verkeren. In die drie uren is Hij voor Zijn gevoel geheel van God verlaten en lijdt Hij het lijden van de veroordeelden in de hel. Jezus is voor ons van God verlaten, opdat wij nooit meer door God verlaten zouden worden.

Het is volbracht!

Toen Jezus stierf, scheurde het voorhangsel in de tempel. Dit voorhangsel was tussen het Heilige en het Heilige der Heiligen. Het scheuren van het voorhangsel betekent dat de Oudtestamentische tempeldienst vervuld is. Er is een einde gekomen aan de offerdienst, nu de hemelse Priester Zichzelf geofferd heeft. Het voorhangsel scheurt van boven naar beneden. De verzoening van de wereld gaat van God uit. *“Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende”* (2 Kor. 5:19). Door het offer van Christus hebben de gelovigen de vrije toegang tot God.

Type

Izak draagt het hout, vrijwillig en gehoorzaam. Hij is daarin een type van Christus, Die het kruis heeft gedragen, waarop Hij Zichzelf geofferd heeft – in onze plaats.

Antwoorden bij werkboekje -10

Samen nadenken

De Heere Jezus vertelde de mensen een gelijkenis over een herder en zijn schapen. "De Goede Herder stelt Zijn leven voor de schapen," zei Hij. Wat bedoelde de Heere Jezus daarmee?

Kies het goede antwoord

Achter elk antwoord staat een letter. Zet die in de laatste kolom.

1.	Abraham moest zijn zoon ... gaan offeren	Izak (w)	Ismaël (m)	W
2.	De Heere noemt hem Abrahams ... zoon.	eerste (ij)	enige (a)	A
3.	Dat moest hij gaan doen op één van bergen van het land ..	Gosen (n)	Moria (a)	A
4.	Abraham gehoorzaamde	meteen (r)	na drie dagen (v)	R
5.	De reis duurde wel ... dagen	drie (i)	vier (a)	I
6.	Izak droeg ...	het vuur en het mes (d)	het hout (s)	S
7.	Onderweg naar de top van de berg vroeg hij naar ...	het lam (h)	het geitenbokje (e)	H
8.	Bovenop de berg bouwde Abraham een ...	altaar (e)	muur (r)	E
9.	Toen vertelde hij zijn zoon ...	wat de Heere wilde (t)	hij graag wilde (w)	T
10.	Izak ...	liet zich binden (l)	wilde niet (a)	L
11.	De Heere riep Abraham en zei dat hij Izak ... moest doden.	niet (a)	wel (n)	A
12.	Op het altaar werd geofferd.	een lam (t)	een ram (m)	M

Vul nu de letters uit de laatste kolom hieronder in.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	?
W	A	A	R	I	S	H	E	T	L	A	M	

Je leest dan: *Waar is het lam? (Genesis 22 vs. 7)*

Vragen

1. Wie vroeg dat?
Izak
2. Aan wie vroeg hij dat?
Aan Abraham
3. Waarom vroeg hij dat?
Izak had een lam nodig om de Heere een offer te kunnen brengen.
4. Welk antwoord kreeg hij?
God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien (Genesis 22: 8).
5. Wat betekende dat, kun je dit in je eigen woorden zeggen?
Dat de Heere Zelf voor een offerlam zou zorgen.
6. Wat gebeurde er toen?
De Heere zorgde voor een ram die met zijn hoornen in de verwarde takken zat.
7. Hoe is dat later ook nog gebeurd?
Toen is de Heere Jezus gekomen. Hij heeft Zichzelf gegeven als Offerlam om voor de zonde te sterven)
8. Wat betekent dat voor jou?
Persoonlijk antwoord. Bespreek met de kinderen dat als wij leren dat wij moeten sterven om onze zonden, dat er bij de Heere vergeving is, omdat Hij Zelf voor een Lam gezorgd heeft. Een wonder als de kinderen dat heel eenvoudig ook zelf mogen geloven. Maar geen kind is te klein of te jong om te leren dat er bij de Heere de mogelijkheid is van zalig worden door de Heere Jezus Christus.

Wat zou jij zeggen?

Abraham zei tegen zijn zoon dat de Heere wilde dat hij hem zou offeren. Izak gehoorzaamde het bevel van de Heere. Dat betekende wel dat hij moest sterven. Hoe zou jij je voelen als dit tegen jou gezegd zou worden? Waarom?

Ik zou heel bang zijn en wegreppen, ...

Ik zou heel boos worden...

Ik weet het niet...

Puzzeltje

Begin bij de eerste letter en sla steeds een hokje over. Als je aan het eind bent, begin je weer vooraan, maar nu met de tweede (de onderstreepte) letter.

Z		D	E	E		G	E	O		G	T	N		T
N		H		T		R		L		A		D		O
I	D	E		R		M		D		E		E		M
				L	W	A		S	W	D		E	E	Z

Vul de letters hieronder in:

Z	I	E	H	E	T	L	A	M	G	O	D	S	D	A	T
D	E	Z	O	N	D	E	D	E	R	W	E	R	E	L	D
W	E	G	N	E	E	M	T								

Uitkomst: Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt. (Johannes 1 vs. 29)

Wat hoort bij Izak?

Welke plaatjes horen bij Izak? Zet bij die plaatjes een I. De andere plaatjes horen bij de Heere Jezus. Kun je vertellen waarom?

De plaatjes van de berg, de ram en het altaar horen bij Izak. De plaatjes van het open graf, de doornenkroon en het kruis horen bij de Heere Jezus.

Antwoorden bij werkboekje +10

Lees met de kinderen het verhaal van John Harper.

John Harper

Samen met zijn 6-jarige dochtertje, Nana, was de Engelse predikant John Harper (1872-1912) aan boord van de Titanic toen het schip een ijsberg raakte. Nana overleefde de ramp, haar vader niet. Vanaf een stuk wrakhout wees hij anderen op de Redder.

Het is 1916, vier jaar na de ondergang van de Titanic. In het Canadese Hamilton komen overlevenden van de scheepsramp bij elkaar. Tijdens de bijeenkomst gaat een jongeman, afkomstig uit Schotland, staan en zegt: „Ik ben een overlevende van de Titanic. Ik was een van de 1528 opvarenden die in het ijsskoude water terechtkwamen. Ik kon me drijvend houden door op een stuk hout te klimmen. Een golf bracht een zwemmende man naar me toe die ook een stuk wrakhout vasthield. Toen hij vlak bij me was, riep hij: „Jongeman, ben jij gered?” Ik zei: „Nee, dat ben ik niet.” Daarop antwoordde hij: „Geloof in de Heere Jezus Christus en je zult behouden worden.” Vervolgens deed hij zijn reddingsvest uit en gooide het naar me toe, terwijl hij riep: „Jij hebt dit harder nodig dan ik.” Een golf dreef hem weg en ik zag hem ook tegen anderen roepen. Vreemd genoeg was hij een paar minuten later weer in mijn buurt. Hij riep: „Ben je nu al gered?” „Nee”, riep ik terug, „ik kan niet zeggen dat ik dat ben.” En met een laatste krachtsinspanning riep hij opnieuw: „Geloof in de Heere Jezus Christus en je zult behouden worden.” Het waren zijn laatste woorden voordat John uitgeput en bevangen door de kou wegzonk in het donkere water van de Atlantische Oceaan.

Samen nadenken

John Harper lijkt in zijn sterven op de Heere Jezus. Maar er is ook een groot verschil tussen het sterven van de Heere Jezus en het sterven van John Harper. Praat hier met elkaar over!

Waar of niet waar?

Hieronder staan een aantal zinnen. Lees de zin. Kies uit of de zin 'waar' is of 'niet waar'. Schrijf de letter die in het vakje met het goede antwoord staat in de achterste kolom.

		Waar	Niet waar	Antwoord
1.	Abraham moest zijn zoon Izak gaan offeren	M	R	W
2.	Het was zijn eniggeboren zoon.	N	A	A
3.	Dat moest hij gaan doen op één van bergen van het land Moria	L	E	A
4.	Abraham gehoorzaamde meteen	T	M	R
5.	De reis duurde wel vier dagen	A	E	I
6.	Abraham droeg het hout en het vuur	Z	H	S
7.	Onderweg naar de top van de berg vroeg hij naar het lam voor het slachtoffer	R	S	H
8.	Bovenop de berg bouwde Abraham een altaar	I	O	E
9.	Toen vertelde hij zijn zoon dat de Heere wilde dat hij hem zou offeren.	R	O	T
10.	Izak liet zich gewillig binden	A	H	L
11.	De Heere riep Abraham en zei dat hij Izak geen kwaad mocht doen.	A	E	A
12.	Op het altaar werd een lam geofferd	G	W	M

Schrijf nu de letters uit de laatste kolom van **beneden naar boven** hieronder op.
Je leest dan: *Waar is het lam?*

Izak en de Heere Jezus

Izak was een type (een voorbeeld) van de Heere Jezus.

- a. Noem eens een aantal dingen waarin hij een voorbeeld was.

Hij was de enige zoon die zijn vader nog had (niet zijn eniggeboren zoon, want Ismaël was ook zijn zoon, hoewel hij niet meer bij Izak woonde); hij droeg net als de Heere Jezus het hout voor het altaar, was gewillig, lijdzaam, gehoorzaam aan de wil van de Heere.

- b. Noem ook een aantal verschillen.

Izak wist van tevoren niet wat er allemaal zou gaan gebeuren, de Heere Jezus wel. Voor Izak was er

een dier dat in zijn plaats geofferd werd, voor de Heere Jezus niet. De Heere Jezus leed voor de zonden van anderen; had Zelf geen zonde! Izak was een zondig mens.

- c. Weet je nog andere mensen uit het Oude Testament die voorbeelden van de Heere Jezus waren. Weet je ook, hoe?
Denk bijvoorbeeld aan Mozes, Jozef en Salomo.

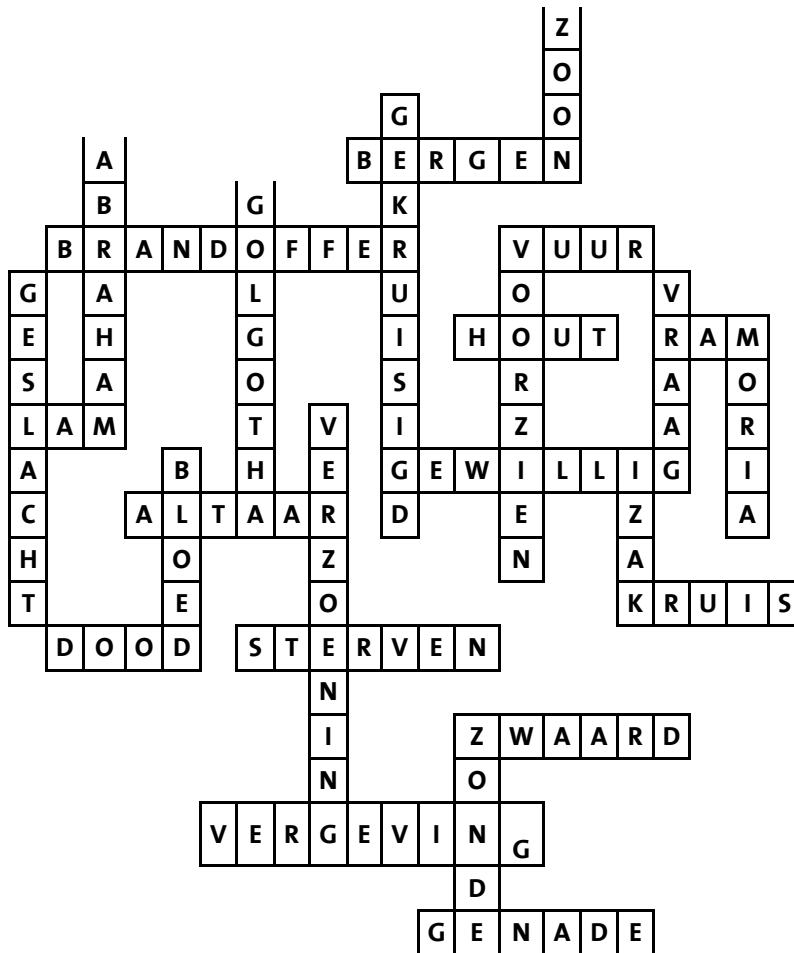
Samen lezen – Jesaja 53:1-7

- Wie is het Lam (vers 7)?
Hier wordt de Heere Jezus mee bedoeld.
- Waarom moest dit Lam sterven (lees ook vers 6)?
Eigenlijk moesten wij sterven voor onze zonden. Maar de Heere Jezus droeg de straf voor de zonden van ieder die in Hem gelooft.
- “Ik voor u...” Jezus voor zondaren... Daarover gaat het in vers 6 en 7.
Misschien denk je: “Hij ook voor mij?” Wat betekent dat voor jou?
Praat met de kinderen over wat dit voor hen betekent. De Heere wil ook hun zonden vergeven. ‘Ik voor u’, of voor jou, dat is voor iedereen mogelijk!

Legpuzzel

Zet de volgende namen en woorden op de goede plaats.

Abraham – altaar – bergen – bloed – brandoffer – dood – genade – gewillig – gekruisigd – genade -
geslacht – Golgotha – hout – Izak – kruis – lam – Moria – ram – sterven – vergeving – verzoening –
voorzien – vraag – vuur – zonde – zoon – zwaard

Zet nu onder de cijfers de goede letters in de vakjes. Je leest dan de volgende tekst.

1	2	3
Z	I	E

4	5	6
H	E	T

7	8	9
L	A	M

10	11	12	13
G	O	D	S

14	15	16
D	A	T

17	18
D	E

19	20	21	22	23
Z	O	N	D	E

24	25	26
D	E	R

27	28	29	30	31	32
W	E	R	E	L	D

33	34	35	36	37	38	39	40
W	E	G	N	E	E	M	T

Antwoord: Zie, het Lam Gods Dat de zonde der wereld wegneemt (Johannes 1: 29).

Vragen

1. Wie zei dat?
Johannes de Doper
2. Wie wordt daarmee bedoeld?
De Heere Jezus
3. Hoe heeft Hij dat gedaan?
De Heere Jezus is naar deze aarde gekomen om te lijden en te sterven in de plaats van zondige mensen. Hij heeft hun schuld op Zich genomen en in hun plaats de straf die zij verdiend hadden gedragen. Daarom is Hij gestorven aan het kruis.
4. Wat betekent dat voor jou?
Dat betekent dat de Heere Jezus ook jouw zonden weg kan nemen.